HB-P3-33

Sivas Kangal'ın Kuşları

Bekir Kabasakal, Ali Erdoğan
Akdeniz Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Ekoloji ABD, Antalya,
Sorumlu Yazar: bkabasakal@akdeniz.edu.tr

Giriş: Kangal İlçesi, Sivas şehir merkezinin yaklaşık 90 km güneydoğusunda yer almaktadır. Bölgenin habitat yapısı genel olarak bozkır ve ağaçsız tepelerden oluşmaktadır. Bununla birlikte yer yer kayalık alanlar ve özellikle kış aylarında dolan küçük göletler ile vadiler içermektedir. Bu çalışmanın amacı Sivas İli Kangal İlçesinin kuş çeşitliliğinin belirlenmesidir.

Gereçler ve Yöntemler: Belirlenen gözlem noktalarında 2012-2014 yıllarında belirlenen tarihlerde ayda en az 4 gün olmak üzere nokta gözlemi ve hat boyunca gözlemler yapılmıştır. Gözlemler esnasında dürbün (Nikon 8X40 ve 10X46), teleskop (Nikon 20-45X60 mm) ve teleobjektifli fotoğraf makineleri (Canon 400, Nikon 200–500 ve Panasonic 35–420 mm) kullanılmıştır. Ayrıca Ayrıca, yöre halkı ve avcılarla görüşmeler yapılarak bölgenin kuş türleri hakkında bilgiler derlenmiştir. Arazide tespit edilen kuş türleri; Bölge statüleri belirlenmiş ve Kiziroğlu (2008)'na göre Türkiye Kuşları Red Data Book (RDB- Kırmızı Liste), Uluslararası Doğal Hayatı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği (IUCN), Bern sözleşmesi (BERN) ve Merkez Av Komisyonu Kararına (MAK-2013/2014) göre değerlendirilmiştir.

Bulgular: Gözlem, inceleme ve değerlendirme çalışmaları sonuçlarına göre, araştırma alanı ve yakın çevresinde 15 takım ve 37 familyaya ait 113 kuş türü saptanmıştır. Bu türlerden 36'sı yerli (Y), 29'u yaz ziyaretçisi (YZ), 15'i kış ziyaretçisi (KZ) ve 33'ünün de transit göçer (T) statüsünde olduğu tespit edilmiştir. Bu türlerden 2'si (küçük akbaba - *Neophron percnopterus* ve uludoğan - *Falco cherrug*). IUCN kriterlerine Endangered (EN) kategorisinde yer almaktadır.

Sonuç ve Tartışma: Yerli ve yaz göçmeni olarak uzun süreli bulunan sığırcık, kaya güvercini, tarla kuşları, kız kuşları, karga türleri, serçe, kırlangıçlar ve arı kuşu gibi kuşlar sürüler halinde (en az 1000 birey) gözlenmiştir. Ayrıca çil keklik, kınalı keklik, angıt, yeşilbaş ördek gibi su kuşları, boğmaklı toygar, kuyrukkakan, örümcek kuşları, sığırcık, karga, saksağan gibi ötücü kuşlar ile şahin, kızıl şahin, kerkenez ve yılan kartalı gibi yırtıcı kuşların üreme faaliyetleri gösterdikleri belirlenmiştir. Bölgede tespit edilen kuşların için önemli bölgelerden Mağara Köyü Kayalıkları kızılşahin için üreme bölgesi iken yine bu alanda küçük akbaba Nisan-Eylül 2013 dönemi boyunca gözlenmiştir. Bu bağlamda, bozkır habitatlarını tercih eden kuş türleri içi önemli bir bölge görevi görmektedir.

Anahtar Kelimeler: Biyoçeşitlilik, Kuş çeşitliliği, Sivas, Kangal

Teşekkür: Çalışmaya katkılarından dolayı Aziz Aslan, Hakan Sert ve M. Süleyman Kaçar'a teşekkür ederiz.